

נקודות חשובות לחג פסח

לכבוד פסח-- לעשות הכל בשמחה, לא יכעס בכלל כי הכעס הוא החמץ שבלב, יזהר בימים אלו מקטטה ומריבה, הימים מסוגלים וטובים לעמ"י לכן ירבה בלימוד מוסר.

1. תספורת - לא לשכוח בערב חג לפני **חצות 12:45**, כי חול המועד+עומר תספורות לא מסתפרים, שכח יכול ע"י עצמו ולא ע"י חברו.

2. למכור חמץ- לא לשכוח (גם מי שלא משאיר חמץ, למקרה ששכח)

3. לקנות מצות עבודת יד שמורות משעת קצירה למצות מצווה לליל הסדר. (בשעת הדחק יוצא במצה רגילה)

4. חסה ללא תולעים (גוש קטיפה) ויין כשר בהשגחה טובה (מעל 51% יין)

5. ברכת האילנות- על עצי פרי שיש להם פרחים, מי שעוד לא ברך ימהר לברך-לא לחכות כי בסוף שוכחים.

6. להשיג הגדה טובה לפי עדות הספרדים, עדיף ללא ציורים ולעבור על ההגדה לפני כדי לדעת איך להעביר.

7. בדיקת חמץ **ביום שלישי** בערב. מברכים על ביעור חמץ לפני הבדיקה (מופיע במחזור לפסח).

ערב פסח

- * סוף זמן אכילת חמץ **יום רביעי- 10:05** / סוף זמן **שרפת חמץ- 11:25**
- טוב לנוח קצת שיהיה כח לליל הסדר (שעון קיץ) ולקנות הפתעות לילדים, ולהכין דברי הגדה לליל הסדר.
- * אסור לעשות מלאכה **מהשעה 12:45** כולל כביסה, וכיסוח דשא, וכל מה שאסור בכל המועד.
- * להכין כוסות שמכילות 90 סמ"ק, לקיים מצוות 4 כוסות של יין.
- * אסור לאכול מצה בערב פסח- (**ביום רביעי מהבוקר**) אבל אם טעה ואכל יברך ברכת המזון.
- * לילד שמבין את סיפור יציאת מצרים אסור לאכול מצה אבל לילדים קטנים מותר לאכול מצה.
- * מצה עשירה מותר לאכול עד השעה עשירית- בערך 15:50.
- * תענית בכורות- הבכורות חייבים לצום מהבוקר עד שילכו לשמוע סיום מסכת, לקחת עוגיות לבנות בכורות וגם מי ששומע ברדיו יוצא ידי חובה.
- * שריפת חמץ- קודם לשרוף ואח"כ להגיד את הנוסח הביטול, **ולתחיל ב 11:25** ולקחת גם את הלולב והערבות .

פסח

- * יעלה ויבוא: בחול המועד, מי ששכח בתפילה חוזר + ברכת המזון מי ששכח לא חוזר רק בליל הסדר חוזר.
- * במוסף של יום טוב ראשון אומרים מוריד הטל , ומי שלא אמר אז חוזר.
- * מצב רוח טוב, ושמח כל הפסח ולהגיד תודה לאישה (לאמא) על כל הטיחה לכבוד חג והשכר שלה עצום בשמים, **ואין נחת גדול להורים שילדיהם ביחד אחד עם השני והולכים בדרך ה'.**

גמרא פסחים קטז:

בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו בליל הסדר כאלו הוא בעצמו יצא ממצרים שנאמר בספר שמות "והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה ה' לִי בצאתי ממצרים".

פירוש 2: (רמב"ם) גורס- חייב אדם להראות דהיינו לא רק לחשוב אלא גם שכל מי שיראה אותו ידע שהוא יצא ממצרים, כלומר לעשות מעשים שעל ידם ניכר שהוא שמח וכאלו יצא ממצרים עכשיו.

סדר ליל הסדר

קדש: לפני הקידוש ישאל את הנשים אם אמרו הלל עם ברכה לפני ההגדה, ואם לא אמרו יגידו וימתין להם שיסיימו בסבלנות.

1. צריך שאדם ישתדל להכין את כל הדברים לפני ליל הסדר כגון: יערוך שולחן מבעוד יום, יכין מצות, ועדיף לשקול לפני את הכתות ידאג לכל הדברים כדי שיוכל לקדש מיד כשחוזר מבית הכנסת, ללא עיכובים וכדי למנוע מצבי לחץ בבית ח"ו.
 2. מצווה לחלק לילדים ממתקים, קליות אגוזי (פעם היה קליות ואגוזים) כדי שלא ירדמו,
 3. צריך לקנות לאישה מתנה לחג כדי לשמחה ברגל, ולא יחסוך שכתוב "אוקירו לנשיכו כדי שתתעשרו" שכל אדם שמיקר ומכבד את אשתו זוכה לעשירות.
 4. מצווה לקדש על יין אדום דוקא , ומיץ ענבים טוב ל4 כוסות.
 5. שוטפים ומדחים את הכוס בין כוס לכוס ואם הוא נקי אין צורך, אך טוב להדיח ע"פ הסוד.
 6. כל בני הבית צריכים להקשיב לקידוש, ושומע ומשמיע יכונו לצאת ולהוציא ידי חובה, ולא יענו "ברוך הוא וברוך שמו" אלא אמן בלבד.
 7. יכוון לצאת בברכת שהחיינו על היום, וגם על מצוות אכילת המרור והמצה וההגדה.
 8. להודיע לאישה לא לברך בהדלקת נרות "שהחיינו"
 9. כוס הקידוש היא הכוס הראשונה ולכן כל המסובים יעמדו ויחזיקו כוס מלאה בידם ואחרי ברכת שהחיינו ישבו וישתו רביעית יין בבת אחת בהסבה לצד שמאל, ואם לא הסבה חוזר ושותה שוב בהסבה אבל לא יברך.
 10. מנהגו לאכול אחר כוס ראשונה ביצה ואומרים זכר לקורבן חגיגה ומברכים ברכה אחרונה "בורא נפשות" לפני אכילת הכרפס.
 11. לכוון בכוס הראשונה בברכת הגפן לפטור את הכוס שניה.
- ורחץ:** נוטל ידיו נטילת ידיים לסעודה, (3 ימין 3 שמאל) כדי לטבל הכרפס במשקה. (לשים לב שלא יהיה רק מיץ לימון בלבד ולערבב ברוב מים, או מי מלח.
- *יש להסמיך את הנטילה לטיבול שלא יהיה הפסק ארוך, ועדיף לא לדבר עד הטיבול.
- *ישתדל לכתחילה לעשות את הנטילה בביתו ולא יצא בחוץ כדי שלא יכנס למחלוקת בברכת הגפן.

כרפס: כ-כלל ר-ראשון פ-פה ס-סגור (צריך האדם שעיקר החיוב הוא שמירת הפה ולדעת לא לדבר) **פסח:** פה סח בדברי תורה ותודה לה'

1. יקח פחות מכזית כרפס הבדוק יפה מתולעים ואם אין לו כרפס יקח שאר ירקות ויטבלנו בחומץ או במי מלח ויברך בורא פרי אדמה **ויכוון לפטור את המרור.**

2. נכון יותר שעורך הסדר יברך בקול ויפטור את כולם אלא אם כן הוא לא יודע ואז רשאי לברך כל אחד לעצמו.

3. אין צורך להסיב. אבל הרוסה להסב רשאי. **מחלוקת הפוסקים:** שיבולי הלקט כתוב לאכול ללא הסבה כי הכרפס רומז לשעבוד (ס-פרך) ולכן אין להסב כדן המרור. ר' דוד אבודרהם כתב

שיאכלו בהסבה כי זה כדי שישאלו התינוקות ולכן אפשר להסב. הרב עובדיה יוסף זצ"ל אומר שאין לחוש כל כך ולכן הבא להימלך מורים לו שאין להסב.

4. יאכל פחות מכזית, לפי הרמב"ם פחות 18 גרם. אם אכל יותר לא יברך בורא נפשות- סב"ל.

5. טוב להשאיר חתיכת כרפס בקערה ע"פ הסוד.

יחצי: לוקחים את המצה האמצעית ובוצע אותה לשניים. החלק הקטן (כנגד אות-ד) יישאר בין המצות והחלק הגדול(כנגד האות-ו') ישמור לאפיקומן ונותנים אותו מתחת למפה. 1. כמו שעני דרכו בפרוסה חצי לחם אף כאן פרוסה. 2. כדי שהתינוקות ישאלו, מדוע בוצעים ולא אוכלים ומחביאים את המצה? 3. כדי לשומרו לצפון ולא יאכל בטעות בסעודה. 4. יש טעם ע"פ הסוד.

מגיד: גם בהגדה יש דין שומע כעונה ולכן עורך הסדר קורא בקול ומכוון להוציא ידי חובה את כל השומעים והם התכוונו לצאת, אבל אם נוהגים שכל אחד קורא קטע כולם קוראים בשקט, כיון שאישה לא מוציאה איש, וקטן לא מוציא גדול וצריך להתמקד בדברי ההגדה והחדרת אמונה בילדים שיש בורא עולם ודרשות וסיפורים- ואת כל זה ישאיר לחול המועד.

1. מי שאין לו מצה ומרור חייב בכל זאת במצות ההגדה שהיא מן התורה 41 כוסות.
2. מצוות עשה להגיד לבניו ובנותיו ולהרחיב בסיפור יציאת מצרים ואפילו לא יודעים לשאול ילמדם כפי דעתם.
3. המצווה לא דווקא בבנו אלא בכל אדם, אלא שהבן קודם, וצריך להחדיר אמונה ב-ה'.
4. ההלל שקוראים בהגדה אין חייב לעמוד והמחמיר לעמוד תע"ב.
5. בסיום ההגדה מברכים ברכת " אשר גאלנו" ושותה כוס שני ללא ברכה ובהסבה, אם לא הסב לא יצא וישתה שוב.

החצה:

יטול ידיו כדת ויברך "על נטילת ידיים" ואם לא הסיח דעתו מהנטילה הראשונה יטול ידיו בלא ברכה ולכן טוב שיסיח דעתו ולא ישמור כדי ש'אכל לברך'.
אם בנטילה של הכרפס בירך "על נטילת ידיים" טוב שלא ישמור על ידיו נקיות ובנטילה של הסעודה יברך שוב,
הערה: הברכה הראשונה בדיעבד לא ברכה לבטלה כיוון שרוב הפוסקים סוברים שגם דבר שטיבולו במשקה צריך לברך, אבל אנו פוסקים סב"ל.

מוציא מצה:

1. 1.בקערה יש 2 מצות שלימות והאמצעית חצויה. מברך המוציא על 2 השלמות והחצויה באמצע, משמיט תחתונה, **ומברך "על אכילת מצה"** על החצויה והעליונה. חוצה כזית משניהם טועם ומחלק **ואוכל בהסבה**. את המצה השלמה, והתחתונה שומר לכורך.
בהמוציא צריך לאכול 2 כזיתות מי שקשה לו אוכל כזית 1 ובכורך 1 ובאפיקומן 1 ומי שיותר קשה לו אוכל 1 בהמוציא, מעט בכרוך ו1 באפיקומן.
2. 2.לא ישיח עד שיאכל כזית מהמצה ואם שח בדיעבד לא חוזר כיוון שהתחיל אכילתו.
3. 3.כיוון שמצוות צריכות כוונה, יש לכוון קודם אכילתו לצאת ידי חובת אכילת מצה מהתורה ודי לכיוון במחשבה בלבד. אם לא כיוון יצא בדיעבד.
4. 4.צריך ללעוס את המצה יפה ואח"כ לבלוע, בדיעבד אם בלע מצה- יצא, לכתחילה יאכל ב-4 דקות, וישתדל עד 7.5 דקות.
5. 5.אסור לאכול עם המצה עוד מאכל אחר ואפילו לפתת בה שאר לפיתן וכיוצא בזה שהוא דבר מועט ראוי להחמיר. מי שהוא חולה וקשה לו, רשאי לטבל המצה במים ולפורר לחולה.
6. 6.צריך לכתחילה לדאוג למצות שמורות משעת קצירה עבודת יד לליל הסדר לפחות, בדיעבד יוצאים במצות מכוונה.
7. 7.זמן אכילת מצה ומרור לכתחילה עד חצות הלילה-00:40. אם עבר הזמן יאכל את המצה והמרור ללא ברכת המצוות.
8. 8.מצוות אכילת מצה מן התורה זה רק בלילה הראשון, שאר ימי החג יש קצת מצווה אך לא חייב לאכול ולכן **לא מברכים "על אכילת מצה" בכל החג**
9. 9.טוב לכתחילה לשלם על המצוות לפני החג ולא לקנות בהקפה, בדיעבד יצא.
10. 10.אומר הזהר הקדוש שהמצה של ליל הסדר יש בה רפואה לכול המחלות ויש בה תרופה לאמונה בקב"ה ע"י אכילה וכוון זאת באכילה.

מרור:

1. 1.במרור **לא מברכים** "בורא פרי אדמה" כיוון שיש מחלוקת ולכן פוטרים ברכה זו באכילת הכרפס.
2. 2.יקח כזית חסה ומטבל בחרוסת ואח"כ מנערו, מברך **"על אכילת מרור"** ואוכלו **ללא הסבה**.
3. 3.קודם אכילת מרור צריך לכיוון לצאת ידי חובת אכילת מרור, אם לא כיוון יצא.
4. 4.אם אין לו חסה יקח ירק מר אחר. (כשטובל את מהרור יכוון שה' יטביע את כל המרירות שלו בחיים, ויתן לו חיים טובים)
5. 5.אם לא יוכל לאכול כזית לא יברך על אכילת מרור וישמע מאחר את **הברכה**.

כורר:

1. 1.יקח כזית מצה **המצה השלישית** וכורכה עם כזית חסה המטובלת בחרוסת ואומר" זכר למקדש כהלל" ואוכלים ביחד את המרור עם המצה **בהסבה**.
2. 2.אם לא הסב בדיעבד יצא, המחמיר לאכול עוד כזית תע"ב.
3. 3.אם שכח לטבל החסה בחרוסת וקשה עליו לחזור ולטבול יצא. אבל טוב **ליקח** חתיכה קטנה ויטבילה.
4. 4.מי שקשה לו לאכול כורך יקח 18 גרם מרור+18 גרם מצה, ומי שקשה לו יקח מעט מרור ומעט מצה.

שולחן עורר:

1. 1.יערוך שולחנו ויסעד ליבו בשמחה כיד ה' הטובה עליו, טוב לאכול בשר בשמחה. אם יסב הרי זה משובח, ואם לא אין צורך.
2. 2.יכול לדבר בסעודה בענין יציאת מצרים רק לא יקדים קנה לושט, ויש מצוה לאכל מצה בסעודה.
3. 3.לא ימלא כסרו וישמור מקום לצפון, לאפיקומן כי עדיף לאכול 2 כזתות. 36 גרם.

- דבר תורה לסעודה: להמה בפורים כשנגזר על היהודים גזרת המן הרשע, מורדכי היהודי ביטל את חג הפסח ועשה צום ותפילה בי-ג' יד'-טו' לניסן ולא המתין עד אחרי פסח, כי הגזרה היתה לעוד 11 חודש לאדר?
תשובה: כי בליל הסדר ה' עושה ניסים לעמ"י לכן הרבה בתפילה בלילה זה, כן גם אנו נתפלל בלילה זה לגאולתנו ולכל צרותנו וה' ישמע תפילתנו אמן.
בלילה הזה אברהם ניצח את 4 המלכים, בלילה הזה מת סנחריב, 175,000 קצינים הממונים על החיילים הגיעו לכבוש את ירושלים. מסקנה בלילה זה מתרחשים ניסים תמיד.

צפון:

1. 1.לאחר הסעודה אוכלים אפיקומן. **פירושנו:** אפיקו=הוציאו, מן=מני מתיקה, כדי שטעם האפיקומן ישאר בפיו של הסועד,
2. 2.וצריך לאכל לכתחילה לפני חצות 12:45 בלילה ובדיעבד יוצא גם אחרי חצות.
3. 3.יש מחמירים לאכול 2 כזיתות **18 גרם** (18 גרם+2 ביחד 36 גרם), אחד זכר קורקבן פסח ואחד לזכר המצה הנאכלת עימו. מעיקר הדין די בכזית אחד והמחמיר יחמיר על עצמו.
4. 4.יאכל את האפיקומן לתאבון שהרי צריך לאכול לשובע.
5. 5.יזהר לאכול את האפיקומן בהסבה. ואם לא הסב יצא ידי חובה בדיעבד. ואם לא קשה לו יחמיר לאכול עוד כזית בהסבה.
6. 6.אם המצה שהחביא לאפיקומן נגמרה יוסיף ממצות האחרות עד שיהיו לו 30 ג' או יותר למי שנהג לאכול 2.
7. 7.אם נאבד האפיקומן, יביא מצה אחרת ויאכל אותה
8. 8.מידת חסידות שלא ידבר כלל בדבר שאינו מצורך הסעודה משברך "המוציא" עד אחר אכילת האפיקומן.
9. 9.**אם שכח לאכול אפיקומן וברך ברכת המזון צריך ליטול ידיו ולברך המוציא ולאכול את האפיקומן ואח"כ ברכת המזון**
10. 10.**אא"כ** אכל בסעודתו בתוך כדי אכילה כזית מצה שלא צריך לחזור **+ כוס שלישית**.
12. 12.אסור לאכול שום דבר אחרי האפיקומן חוץ משתיה קלה קפה או תה.

ברר:

1. 1.יטול ידיו למים אחרונים חובה ויברך ברכת המזון על הכוס. צריך לשטוף הכוס ולהדיח אפילו שהוא נקי ע"פ הסוד, ויעשו כך כל המסובים.
2. 2.אחר ברכת המזון יברך "בורא פרי הגפן" ויכוון **לפטור את הכוס הרביעית. ישתה בהסבה**. אם לא הסב לא יצא ויחזור וישתה שוב בהסבה.
3. 3.אסור לשנות יין בין כוס שלישי לרביעי.

הלל:

- *כאן נבחן האדם אחרי האוכל איך הוא שר ומשבח את ה' בשיר ושמחה.
1. 1.יגמור ההלל בשמחה וחדווה. ויאחוז את הכוס בידו. יש לעורר את המסובים שיאמרו את ההלל בהתלהבות, ולא במרצה, שההלל הולך אחר החיתום.
 2. 2.**בסיום ההלל לא יענה אמן לעצמו. כי אין בהלל ברכה בהתחלה.**
 3. 3.ישב וישתה הכוס הרביעית בהסבה וישתדל לשנות רביעית בבת אחת כדי שיוכל לברך ברכה אחרונה על הגפן.
 4. 4.אם שכח ולא הסב חוזר ושותה ומסב.
 5. 5.לכתחילה יברך לפני חצות אבל אם עבר זמן **חצות 00:45** יכול לברך ברכת "יהללך" גם אחרי חצות.

נרצה: ירצה ה' **פעולו ותיהיה משכורתו שלימה**. נהגו לשיר שירים: חד גדיא ושיר השירים ועוד... מצווה שסיפר ביציאת מצרים אחר הסדר כפי יכולתו וישן. מתוך קריאת שמע לפני חצות לילה וילמד הלכות פסח וסיפור יציאת מצרים, מדרשים ופרושים עד שירדם.(שיר השירים)

***יש עדיפות גדולה להישאר ער כל הלילה יותר משבועות ויותר מהושענה רבא, לכן יתאמץ להיות ער כל הלילה וילמד כל הלילה בשמחה, ושכרו גדול מאד, כי כל מילה של לימוד תורה יקר לאין ערך!!**